

Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych

Wstęp

Uwaga:

Niniejsza prezentacja stanowi pomoc dydaktyczną do książki pt. „Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych” i nie może być interpretowana w oderwaniu od niej.

Informacje zawarte w tej prezentacji są tylko i wyłącznie skrótem informacji zawartych w książce i to w niej opisany został pełny ich sens oraz uzasadnienie.

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2011

Prezentację można wykorzystywać do celów szkoleniowych pod warunkiem nie dokonywania w niej żadnych zmian.

Rejestr zmian w prezentacji

Data modyfikacji	Naniesione zmiany	Uwagi
2011.12.15	-	Pierwsza publikacja prezentacji
2011.12.27	Poprawiono problem z polskimi czcionkami brakującymi na niektórych komputerach	

Wszelkie zauważone błędy i sugestie prosimy zgłaszać autorom na adres ratowaniestrazakow@gmail.com.

Najnowsza wersja do pobrania na stronie

<http://www.grupaszybkiegoreagowania.strefa.pl/>

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit pierwszy: Sytuacje w których trzeba ratować strażaka pracującego w strefie zadymionej praktycznie się nie zdarzają**
- **A jednak się zdarzają...**

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit drugi: Gdy znajdę się w niebezpieczeństwie, to na pewno będę wiedział jak i kiedy wezwać pomocy**
- Wezwanie pomocy tylko z pozory wydaje się oczywiste.
- Strażak naturalnie zwlekał będzie z wezwaniem pomocy (o ile nie został przeszkolony)
- Istnieje szereg czynników, które mogą spowodować, że strażak nie będzie już w stanie tej pomocy wezwać (tlenek węgla itp.).

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit trzeci: Używany sprzęt ochronny i sygnalizacyjny zapewniają mi bezpieczeństwo.**
- Ubranie i kominiarka chroniące przed temperaturą powodują, że strażacy wystawiają się na większe niebezpieczeństwo
- Z kolei sygnalizator bezruchu powoduje powstanie złudnego często poczucia bezpieczeństwa

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit czwarty: Samoratowanie to relikw przeszłości, a samoratowanie za pomocą pasa i linki jest niebezpieczne i powinno być zakazane**
- Technika samoratowania z okna, również ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit piąty: Ratowanie strażaka nie różni się niczym od ratowania osoby cywilnej.**
- Wbrew pozorom, ratowanie strażaka jest czymś zupełnie innym niż ratowanie osoby cywilnej. Co więcej, jest znacznie trudniejsze.
- Akcja ratunkowa w bardzo trudnych warunkach
- Ratownik jest ciężki!
- Obciążenie psychiczne!

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit szósty: Mając doświadczenie w gaszeniu pożarów i ratowaniu osób cywilnych, poradzimy sobie z uratowaniem kolegi w niebezpieczeństwie.**
- Nie jest jednak możliwe zdobycie praktycznego doświadczenia w ratowaniu strażaków.
- Jednak już dojdzie do wypadku, wtedy odwołanie się jedynie do posiadanego doświadczenia najprawdopodobniej zawiedzie!

W chwilach nagłych zmian, doświadczenie może być Twoim największym wrogiem.

Jean Paul Getty

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit siódmy: Zawsze działamy zgodnie z przepisami i w sposób uznawany za bezpieczny.**
- Nie wszystko zależy od nas...

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit ósmy: Jedyną i najlepszą metodą uratowania strażaka jest jego jak najszybsza ewakuacja ze strefy niebezpiecznej.**
- Ewakuacja bardzo często nie będzie możliwa w czasie krótszym niż kilkanaście a nawet kilkadziesiąt minut!
- Strażak nie przeżyje bez źródła powietrza

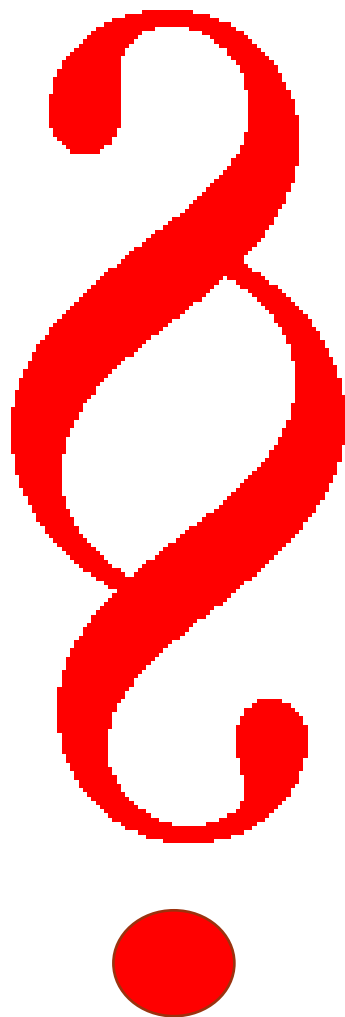
Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit dziewiąty: W Polsce nie ma możliwości stworzenia "grup szybkiego reagowania" ze względu na małe stany osobowe w jednostkach.**
- Grupy szybkiego reagowania nie są tworzone ani nie działają na zasadzie grup specjalistycznych organizowanych w polskim pożarnictwie!
- Bez względu na ilość strażaków biorących udział w akcji ratowniczo-gaśniczej, trzeba będzie ratować poszkodowanego strażaka

Wstęp - Mity związane z ratowaniem strażaków

- **Mit dziesiąty: Odwód taktyczny stanowi wystarczające zabezpieczenie dla strażaków pracujących na miejscu akcji**
- W rzeczywistości jednak, odwód taktyczny nie ma nic wspólnego z grupami szybkiego reagowania.
- Pełne zabezpieczenie strażaków pracujących w strefie zagrożonej to coś o wiele więcej niż tylko posiadanie odpowiednich sił i środków...

Uwarunkowania prawne

Uwarunkowania prawne

Art. 21. 3. 2) W okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności kierujący akcją ma prawo odstąpienia od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

Art. 25. 3. Kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić w trakcie działania ratowniczego od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

- 1) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2009.12.68 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U.2009.178.1380 j.t.)

Uwarunkowania prawne

Kierujący akcją ratowniczą jest uprawniony do zarządzenia odstąpienia od zasad powszechnie uznanych za bezpieczne, z zachowaniem wszelkich dostępnych zabezpieczeń, jeśli w jego ocenie, dokonanej w miejscu i czasie zdarzenia, istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego.

Uwarunkowania prawne

§ 57. 1. W przypadku uzyskania przez kierującego akcją ratowniczą informacji o osobie poszkodowanej znajdującej się w strefie zagrożenia, kierujący tą akcją przyjmuje, że **nastąpił stan bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.**

2. W sytuacji uzyskania informacji, o której mowa w ust. 1, strażak podczas wykonywania czynności ratowniczych może odstąpić od zasad powszechnie uznanych za bezpieczne, po wcześniejszym powiadomieniu o tym kierującego akcją ratowniczą lub dowódcy nadzorującego strefę zagrożenia.

Czyli...

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2008.180.1115).

Uwarunkowania prawne

W przypadku uzyskania przez KAR informacji o uszkodzonym w strefie zagrożenia następuje stan bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. Wówczas strażak-ratownik może odstąpić od zasad powszechnie uznanych za bezpieczne po wcześniejszym zawiadomieniu KAR lub dowódcy nadzorującego strefę zagrożenia.

Uwarunkowania prawne

Bezpośredni przełożony strażaków we własnym zakresie niezwłocznie likwiduje stwierdzone lub zgłoszone zagrożenia życia lub zdrowia strażaków oraz inne uchybienia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby natomiast do czasu likwidacji zagrożenia bezpośredni przełożony lub KAR zabezpiecza strażaków przed jego skutkami.

Uwarunkowania prawne

Uwzględniając poziom dowodzenia, KAR powinien:

- **rozpoznawać** i komunikować o zagrożeniach oraz **wydawać polecenia** zabezpieczające strażaków przed ich skutkami,
- kierować do działań **co najmniej rotę**, z wyznaczonym przodownikiem,
- wyznaczać **odwód** do udzielenia **natychmiastowej** pomocy poszkodowanym i zagrożonym oraz sygnały i środki alarmowe,
- **rozpoznawać** i ustalać najbezpieczniejsze **drogi odwrotu i ewakuacji**,
- **nadzorować pracę** i zabezpieczenia strażaków na stanowiskach **szczególnie zagrożonych**.
- podczas gaszenia pożaru **kontrolować czas** przebywania strażaka w strefie zapewniający **bezpieczny odwrót lub ewakuację**.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2008.180.1115).

Uwarunkowania prawne

Dowódca nadzorujący strefę zagrożenia lub jej wydzieloną część:

- **kontroluje**, dla celów bezpieczeństwa, **stan liczebny** podległych strażaków, w szczególności przebywających w strefie zagrożenia;
- **organizuje**, w miarę możliwości, **pomiar czasu przebywania** strażaków **w strefie zagrożenia**, z wykorzystaniem urządzeń do tego przeznaczonych lub kart pracy sprzętu dla ochrony dróg oddechowych;
- **podejmuje decyzję o natychmiastowych poszukiwaniach zaginionych w strefie strażaków.**

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2008.180.1115).

Uwarunkowania prawne

Ponadto:

- czynności wewnątrz strefy wykonywane są przez co najmniej dwóch strażaków, którym **wyznacza się dwóch strażaków do asekuracji**.
- **przed wejściem** do strefy zagrożenia strażak **sprawdza** dokładnie funkcjonowanie sprzętu ODO, w tym stan powietrza w butli, **uruchamia sygnalizator** bezruchu po czym **potwierdza swą gotowość** i sprawność sprzętu dowódcy a także przygotowuje ewentualne **drogi ewakuacji**. Zadaniem dowódcy jest utrzymywać łączność ze strażakiem pracującym w sprzęcie ODO.
- **po wyjściu** ze strefy strażak składa **meldunek** o wykonanych **zadaniach** oraz o swoim **stanie** psychofizycznym.

Zakres szkolenia

- **Wyzywanie pomocy i samoratownie**
- **Przygotowanie grupy ratunkowej do działań**
- **Poszukiwanie poszkodowanego strażaka**
- **Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie zagrożonej**
- **Metody ewakuacji poszkodowanego strażaka**
- **Taktyka i strategia**